

L'esperanto llengua mèdica internacional

per

RAMON TORRES I CARRERAS

L'ARTICLE *El Llatí com a llengua mèdico-científica universal*, del Dr. J. Tragant, publicat en el número de febrer darrer, el crec tan fora de la realitat, reconeixent l'absoluta bona fe de l'amic Tragant, que a fi de contribuir a orientar aquest problema de resolució tan urgent, em veig en cor de refutar amb sòlids arguments les suggestions de l'articulista referent a propulsar l'ús del llatí com a idioma internacional. La finalitat de dit treball és: proposar el llatí com a idioma *universal*, i la inutilitat de l'*esperanto* amb el mateix fi.

Convé no confondre la idea de la *universalitat* amb la d'*internacionalitat*. La creació d'un idioma artificial universal, o sigui, que tot el món parli el mateix idioma o que, en un altre aspecte, tots els metges parlin i escriguin igual, ja se sap que es impossible, puix cada poble té el seu llenguatge que no pot ésser substituït, ni és necessari ni convenient, per cap altre idioma.

Ara, l'existència d'un *idioma auxiliar internacional* o sigui que serveixi per a comunicar-se pobles de diferent parla, això sí que és possible i avui és una realitat tal com anem a demostrar, però abans de tot convé refutar la tesi de què el llatí sigui o pugui ésser un idioma pràctic per a l'esmentat objecte. No amaga el Dr. Tragant la dificultat que representa l'aprenentatge del llatí, diu: "l'adaptació del llatí com a llenguatge internacional costaria una generació abans no tots els metges es trobessin en condicions de poder-lo estudiar", però creu que en pocs mesos es podrien posar en condicions d'interpretar alguns treballs i sostenir una conversa científica. Aquesta facilitat, naturalment, la tindrien solament els pobles de procedència llatina. Els altres pobles no llatins, la dificultat d'aprenentatge seria grossa. Amb aquest motiu recordo una conversa, sostinguda per mitjà de l'*esperanto* en el proppassat Con-

grés Internacional Esperantista d'Anvers, amb un japonès, que no coneixia cap altre idioma, a més a més del seu, que l'*esperanto* i el qual em digué que per als japonesos l'*esperanto* els era moltíssim més fàcil que no qualsevulla altra llengua llatina, inclòs la seva pròpia, ja que dels nombrosos milers de signes que posseeix solament una persona il·lustrada en coneix una tercera part, i la resta dels altres signes escàs és el nombre de persones que els saben.

La dificultat del llatí ja la demostra de sobres l'articulista, puix que tal com passa gairebé a tothom, després d'haver-lo cursat per espai de dos o tres anys ningú recorda més que unes poques frases, les quals no són suficients per a poder sostenir la més petita conversació.

L'ús de l'*esperanto* com a *idioma auxiliar internacional* és un fet pràctic que ningú pot dubtar-ne si no és que està completament desorientat. Després dels innombrables congressos internacionals efectuats, on hi ha gent de tot el món i en els quals s'hi han discutit temes els més diversos de literatura, medicina, poesia, història, pedagogia, indústria, etc., amb una intercomprensió perfecta, no crec que es pugui demostrar l'existència d'un vehicle lingüístic internacional més fàcil i perfecte que l'*esperanto*.

Malgrat tot, el Dr. Tragant ja reconeix aquesta superioritat, però, per a rebutjar l'*esperanto*, només troba com a fonament que les "Acadèmies Erudites" no el defensen, això no és cap raó, puix això és un argument tan feble que per la mateixa causa podríem defensar l'ús del tabac i de l'alcohol, i altres vicis que té la humanitat i que sap que són perjudicials i, tanmateix, els practica amb tot l'entusiasme com si fossin virtuts.

Per acabar de reforçar els arguments pro *esperanto* i en contra del llatí, copièm un escrit que